

házi vezetők számára. Július végén a minisztertanács utasította a honvédelmi minisztériumot, hogy a főváros hatóságai útján sorozzon be 2000 sárga csillag viselésére kötelezett segéd munkást és szakmunkást romeltakarítási munkálatokra.¹⁷⁶ A Zsidó Tanácson belül a munkaszolgálatral összefüggő sorozási és igazgatási feladatokat a Hadviseltek Bizottsága látta el. A besorozott zsidók napi egyszeri étkezést és napidíjat kaptak, és szolgálatuk általában egyenértékű volt azzal, amit a munkaszolgálatos századokban nyújtottak. Augusztus első hetére a Zsidó Tanács Síp utca 12. sz. alatti székháza hivatalos „munkaszolgálati sorozóközponttá” vált, mely a honvédelmi minisztérium XI. csoportfőnökségének fennhatósága alatt működött.¹⁷⁷ A hónap vége felé a romeltakarítási munkálatokat összekötötték a zsidó munkaerő általános mozgósításával védelmi és azokhoz kapcsolódó objektumokon való esetleges alkalmazás céljából.

A németek persze továbbra sem mondtak le a végleges megoldásról, és egyre jobban idegesítette őket, hogy nincs haladás a budapesti zsidók kitelepítésére vonatkozó egyezmény végrehajtásában. Megpróbálták felhasználni a svéd és a svájci tervek szerint történő zsidó kivándorlás kérdését arra, hogy nyomást gyakoroljanak a magyarokra, és rávegyék őket a kitelepítési program beindítására. Mivel azonban augusztus végére helyzetük jelentősen meggyengült, már nem voltak abban a helyzetben, hogy keresztülvigyék akarataikat. Mindamellett taktikai okokból először Budapestről 1000 zsidó legalább jelképes kitelepítéséhez ragaszkodtak.¹⁷⁸ Taktikájuk nyilván arra irányult, hogy magát a kitelepítés elvét megalapozzák; arra számítottak, ha próbálkozásuk sikerül, folytatják a dolgot, először a vidékre történő tömeges kitelepítéssel, majd a deportálással.

A zsidó vezetők ismerték a kitelepítésre vonatkozó egyezményt, és tisztában voltak a terv lehetséges buktatóival is. Mivel a Ferenctyvel való együttműködés során kénytelenek voltak bizonyos kockázatokat vállalni, ugyanakkor szerettek volna elővigyázatossági intézkedéseket hozni, úgy döntöttek, szavakban támogatják az egyezményt, és úgy tesznek, mintha szorgalmasan dolgoznának a végrehajtásán. Az egyezménynek azt az előírását használták ki, mely „európai követelményeknek” megfelelő táborok létesítését írta elő. (A honvédelmi minisztérium, melynek köszönhetően sok ezer zsidó menekült meg a vidéki deportálások idején, készségesen együttműködött velük.) Úgy döntöttek hát, hogy először csak néhány zsidó munkabrigád kirendelését fogják előkészíteni a koncentrációs táborok felépítésére. E munkabrigádok tagjait ugyanazon az alapon választották ki, mint a romeltakarító különítményekéit. A budapesti zsidók koncentrációját csak azután lehetett volna megkezdeni, hogy felépülnek a táborok, és a Vöröskereszt meggyőződik róla, hogy megfelelnek az „európai követelményeknek”.